

542. Sówkowate (Lepidoptera: Noctuidae) nowe dla Lasów Sobiborskich na obszarze Polskiego Polesia

The noctuids (Lepidoptera: Noctuidae) new to the Sobibór Forests on the Polish Polesie

KEY WORDS: Lepidoptera, Noctuidae, records, Polish Polesie, E Poland.

Niżej podano informacje o 6 gatunkach Noctuidae stwierdzonych po raz pierwszy, jako nowe dla obszaru Lasów Sobiborskich, w okresie po ukazaniu się pracy omawiającej sówkowate wspomnianego terenu (NOWACKI, HOŁOWIŃSKI 1999: Wiad. entomol., **18**, Supl. 1: 3-60).

Cryphia fraudatricula (HBN.)

– Orchówek (UTM: FC71), 22 VI 2009 – 1 ex.

Syngrapha interrogationis (L.)

– Macoszyn (FB79), 2 VIII 2006 – 1 ex.

Shargacucullia thapsiphaga (TREIT.)

– Majdan Stuleński (FB89), 14 VI 2007 – 1 ex.

Atethmia centrago (HAW.)

– Rezerwat „Serniawy” (FB69), 29 VIII 2003 – 1 ex.

Agrochola nitida (DEN. et SCHIFF.)

– Rezerwat „Serniawy” (FB69), 11 IX 2003 – 1 ex.

Naenia typica (L.)

– Kosyń (FB79), 19 VII 2004 – 1 ex.

Wszystkie przytoczone osobniki Noctuidae odłowione zostały na światło. Po uwzględnieniu przedstawionych gatunków oraz wcześniej wykazanych, z terenu Lasów Sobiborskich znanych jest 335 gatunków sówkowatych.

Janusz NOWACKI, Kat. Ochr. Środ. Przyr. UP, Poznań
Marek HOŁOWIŃSKI, Macoszyn

543. Nowe dane o występowaniu motyli minujących (Lepidoptera) w województwie zachodniopomorskim

New data on the occurrence of leaf-mining moths (Lepidoptera) in the province of Western Pomerania

KEY WORDS: Lepidoptera, leaf-miners, new records, Western Pomerania, NW Poland.

Województwo zachodniopomorskie jest niewystarczająco poznane pod względem występowania motyli minujących. Większość podawanych z tego terenu minowców znana jest z historycznych stanowisk (BUSZKO, NOWACKI 2000: Pol. ent. Monogr., Poznań – Toruń, **1**: 1-178). Mało jest współczesnych potwierdzeń występowania gatunków, nawet tych pospoli-

tych. W niniejszej notatce podaję stanowiska gatunków, które nie były znane z tego województwa lub były notowane w dawnych okresach. W pracy umieściłam również dane dotyczące inwazyjnych motyli minujących.

BUCCULATRICIDAE

Bucculatrix demaryella (DUPONCHEL, 1840)

– Mrzeżyno (WA10), 21–24 VIII 2008 – pojedyncze miny oraz egzofagiczne larwy na młodych drzewach *Betula pendula* L.

Gatunek współcześnie podawany z pięciu województw: pomorskiego, warmińsko-mazurskiego, lubuskiego, wielkopolskiego i lubelskiego. W województwie zachodniopomorskim znany z historycznych stanowisk.

Bucculatrix cidarella (ZELLER, 1839)

– Mrzeżyno (WA10), 21–24 VIII 2008 – liczne zasiedlone miny oraz egzofagiczne larwy na *Alnus glutinosa* GAERTN.

W Polsce wykazany współcześnie z dziewięciu województw, a z zachodniopomorskiego na podstawie starych danych.

Bucculatrix thoracella (THUNBERG, 1794)

– Włodarka (WV19), 22 VIII 2008 – liczne miny, egzofagiczne larwy oraz kokony na *Tilia cordata* L.

– Mrzeżyno (WA10), 21–24 VIII 2008 – liczne miny, egzofagiczne larwy oraz kokony na *Tilia cordata*.

Gatunek pospolity, podawany z większości województw. Z województwa zachodniopomorskiego wykazany przed 1960 rokiem.

GRACILLARIIDAE

Leucospilapteryx omissella SPULER, 1910

– Ustronie Morskie (WA40), 20 IX 2009 – kilka min w liściach *Artemisia vulgaris* L.

– Karsibór (VV56), 15 IX 2008 – kilka min w liściach *Artemisia vulgaris*.

Współcześnie notowany na obszarze pięciu województw: pomorskiego, kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, wielkopolskiego i dolnośląskiego. Ostatnio stwierdzony w rez. „Skarpa Ursynowska” w Warszawie (JAWORSKI 2009: Wiad. entomol., 28: 53-60). Z województwa zachodniopomorskiego dotychczas nie podawany.

Phyllonorycter junoniella (ZELLER, 1846)

– Mrzeżyno (WA10), 23 VIII 2008 – liczne miny w liściach *Vaccinium vitis-idaea* L. w nadmorskim borze bażynowym *Empetro nigri-Pinetum*.

Gatunek znany współcześnie z większości województw. Z zachodniopomorskiego dotychczas nie wykazany.

Phyllonorycter leucographella (ZELLER, 1850)

– Kołobrzeg (WA30), 21 IX 2009 – dwie miny w liściach *Pyracantha coccinea* M. ROEM.

Gatunek inwazyjny, pochodzący z południowej Europy. W województwie zachodniopomorskim podawany ze Szczecina (BARANIAK, WALCZAK 2000: Wiad. entomol., 19: 105-108), poza tym stwierdzony w Wielkopolsce i na Dolnym Śląsku. Ostatnio wykazany z Gdyni (SENN 2008: Wiad. entomol., 27: 145-154) i Warszawy (JAWORSKI 2009: ibid.). Prawdopodobnie szerzej rozsiedlony niż to wynika z dotychczas opublikowanych danych.

YPONOMEUTIDAE

Argyresthia thuiella (PACKARD, 1871)

– Kołobrzeg (WA30), 21 IX 2009 – liczne miny na *Thuja occidentalis* L. w ogrodzie przydomowym w zachodniej części miasta.

Gatunek inwazyjny, pochodzący z Ameryki Północnej. W Polsce notowany w województwach: zachodniopomorskim i lubuskim. W zachodniopomorskim wykazany dotychczas z miejscowości Siekierki (BARANIAK, WALCZAK 2004: Bad. fizjogr. Pol. zach., **50**: 79-82). Ostatnio stwierdzony w Rzeszowie (BARAN 2008: Pol. Pismo ent., **77**: 133-143). Prawdopodobnie zasiedlił już znaczną część kraju.

Argyresthia trifasciata STAUDINGER, 1871

– Kołobrzeg (WA30), 21 IX 2009 – liczne ślady żerowania larw na *Juniperus* sp. w ogrodzie przydomowym w zachodniej części miasta.

Gatunek inwazyjny, po raz pierwszy podany z terenu Polski z miejscowości Siekierki w województwie zachodniopomorskim (BARANIAK, WALCZAK 2003: Wiad. entomol., **21**: 223-227). Ostatnio wykazany także ze Szczecinka, Warszawy i Świdnika (MAZURKIEWICZ, PAŁKA 2004: Wiad. entomol., **23**: 173-174).

COSMOPTERIGIDAE

Cosmopterix ziegelerella (HÜBNER, 1810)

– Karsibór (VV56), 15 IX 2008 – kilka min w liściach *Humulus lupulus* L.

Gatunek wykazany współcześnie z siedmiu województw, z zachodniopomorskiego znany na podstawie historycznych danych.

Urszula WALCZAK, Wydział Biologii UAM, Zakł. Zool. Systemat., Poznań

544. Dziewięć nowych dla Polski gatunków muchówek z rodziny bzygowatych (Diptera: Syrphidae) z Ojcowskiego Parku Narodowego i innych regionów kraju

Nine fly species from the family hoverflies (Diptera: Syrphidae) new to Poland from the Ojców National Park (S Poland) and other localities

KEY WORDS: Diptera, Syrphidae, Ojców National Park, new records, Poland.

W czasie badań muchówek prowadzonych na terenie Ojcowskiego Parku Narodowego, w latach 1986–2008, wykryto dziewięć gatunków bzygowatych nowych dla fauny Polski. Cztery spośród nich oznaczone gwiazdką [*], to jest: *Brachyopa obscura*, *Cheilosia himantopa*, *Neoascia unifasciata* i *Sphaerophoria batava*, zostały już podane przez SOSZYŃSKIEGO (2007: [W:] BOGDANOWICZ i in. (red): Fauna Polski, Charakterystyka i wykaz gatunków, Tom 2. MiIZ PAN, Warszawa:193-197), na podstawie niżej omówionych stwierdzeń, ale bez wyszczególnienia stanowisk. Pozostałe gatunki: *Cheilosia orthotricha*, *Melangyna coei*, *M. lucifera*, *Parasyrphus kirgizorum* i *Xanthogramma stackelbergi*, podane są tutaj po raz pierwszy. Informacje o Syrphidae z terenu Ojcowskiego Parku Narodowego uzupełniono niepublikowanymi danymi z innych regionów kraju.